

Investavimo apžvalga

Ruduo yra metas, kai laikas skaičiuoti viščiukus, sako liaudies patarlė. Šiomet finansų rinkoms ji tinka kaip niekad taikliai. Besaikio skolinimosi vaisius kaip tik šiuo metu pradeda rašyti pasaulio rinkose. Tiesa, jie gerokai „pernokę“, kai kam netgi apkartę. Į rinkas sugrįžta jau šiek tiek primiršta rizikos premijos sąvoka.

Tuo tarpu Lietuvoje vis populiarsnės tampa įvairios

investavimo bei asmeninių finansų tvarkymo konferencijos. Susidomėjimas toks didelis, kad kai kuriais atvejais tenka jas kartoti „bisui“. Magiškas žodis „investavimas“ pritraukia klausytojus jau ne tik Vilniuje. Vienoje iš konferencijų profesorius R. Jasinavičius pastebėjo, kad Lietuvos mokyklų mokymo programose daug vietos skirta trigonometrijai (kas iš mūsų ją naudoja kasdieniame gyve-

nime?), o apie asmeninių finansų tvarkymą tik dabar pradeda galvoti rimčiau. Sakoma, kad tik tas, kas sugeba sėkmingai tvarkyti savo finansus, gali juos gerai valdyti ir valstybės mastu. Keletą įdomesnių minčių iš konferencijų, kuriose mums teko dalyvauti kaip pranešėjams ar klausytojams, pateikiame šioje rudeninėje investavimo apžvalgoje. Ne mažiau aktuali išlieka ir mūsų didžiosios kaimynės Rusijos rinkos tema.

Ar tikrai šie metai buvo tik stabtelėjimas prieš sekantį spartaus kilimo etapą? Kokio poveikio akcijų kainoms galime sulaukti iš artėjančių rinkimų? Mūsų pasvarstymus šiais klausimais taip pat rasite šiame numeryje.

Smagaus skaitymo ir gero derliaus iš investicijų portfelio!

Daiva Račkauskienė
Fondų valdytoja

Ar dar uždirbsim Rusijos rinkoje?

Šiomet investuojantys į Rytų Europos bei besivystančių rinkų akcijas vėl gavo žymiai didesnius pelnus, nei būtų gavę iš indėlių ar obligacijų fondų. Žinoma, buvo neišvengta didesnių svyravimų, tai būdinga akcijų rinkoms, tačiau daugelio rinkų grąža nuo metų pradžios yra dviženklė.

Nemalonią staigmeną pateikė tik Rusijos rinka, kuri, atrodo, įkalta vietoje nuo pat šių metų pradžios. RTSI \$ indeksas pasižymėjo smarkiu svyravimu, tačiau naudos iš to investuotojai negavo. Rugsėjo 21 d. grąža nuo metų pradžios JAV doleriais siekė 5,43%, o įvertinus dolerio kurso kritimą euro atžvilgiu, grąža buvo neigiama -1,25%.

Savaime kyla klausimas, kas lėmė tokį rezultatą ir ko galima tikėtis artimiausioje ateityje. Gal Rusijos rinka jau išsemta, o istorinės didelės grąžos – jau praeitis?

Politinės situacijos išaiškėjimas padės rinkai atsitiesti

Politinė situacija išlieka labai neaiški prieš gruodžio 2 dienos Dūmos rinkimus bei prezidento rinkimus, įvyksiančius 2008 metų kovą. Prezidentas V. Putinas savo veiksmais dar kartą sukėlė daugiau klausimų, nei davė atsakymų. Jis netikėtai atleido ministrą pirmininką M. Fradkovą ir vietoj jo paskyrė mažai žinomą V. Zubkovą. Pagrindinių postų perstumdymas jau įprastas dabartiniam prezidentui, tačiau artėjant metų pabaigai, politinė situacija turėtų aiškėti, juolab kad paraiškos dėl kandidatavimo į prezidento postą bus priimamos vėliausiai iki gruodžio 28 d. Aiškesnė politinė situacija turėtų teigiamai atsiliepti akcijų rinkoms.

Didelė naujų akcijų pasiūla pirmąjį pusmetį

Pirmas pusmetis Rusijos rinkoje pasižymėjo naujų akcijų pasiūla, tai pristabdė akcijų kainų augimą antrinėje rinkoje. Vieni iš didžiausių pirminių akcijų viešų siūlymų (IPO) buvo „Sberbank“ (8,8 mlrd. dolerių) ir VTB (8 mlrd. dolerių). Vietinės bendrovės noriai pritraukdavo lėšas išleisdamos naujas akcijų emisijas arba platindamos skolos vertybinius popierius, siekdamos palaikyti aukštus augimo tempus. Tam palankios buvo ir tarptautinės finansų rinkos: investuotojai noriai pirkė besivystančių rinkų akcijas bei skolindavo palyginti nedidelėmis maržomis. Po likvidumo krizės, kuri nusirito per finansų rinkas rugpjūčio mėnesį, pasigirsta vis daugiau pranešimų apie naujų akcijų emisijų atidėjimą. Pavyzdžiui, bendrovė „Rusal“, didžiausia aliuminio gamintoja, dėl pasikeitusių sąlygų finansų rinkoje planus išleisti naujas akcijas

atidėjo kitiems metams, nors dar vasarą skelbė, kad planuoja pritraukti 9 mlrd. dolerių iš 20% akcijų paketo pardavimo.

Neramumai pasaulio finansų rinkose neaplenkė ir Rusijos

Likvidumo krizė tarptautinėse rinkose neigiamai paveikė ir antrinę akcijų rinką. RTSI\$ indeksas per savaitę neteko 9,5%, o kapitalo srautai rugpjūtį buvo neigiami pirmą

Nukelta į 2 psl. ►

Rusijos rinkos grąžos nuo metų pradžios dinamika
EUR

Daugelio rinkos dalyvių nuomone, Rusijos rinkos stovėjimą vietoj nulėmė keletas veiksnių:

- Politinė situacija
- Didelis kiekis naujai siūlomų akcijų pirmąjį pusmetį (IPO – pirminių viešų akcijų platinimų)

2 psl.

- Mintys iš konferencijų ir seminarų

3 psl.

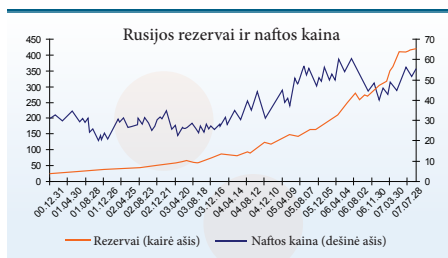
- Pasaulio rinkų gairės

4 psl.

- Rugsėjo mėnesio apžvalga

kartą per šiuos metus -10 mlrd. dolerių. Per pirmą pusmetį kapitalo srautai buvo teigiami ir sudarė net 67,1 mlrd. dolerių (per visus 2006 metus kapitalo įplaukos sudarė 41 mlrd. dolerių). Likvidumo krizė Rusijos rinką paveikė neigiamai daugiausia dėl psichologinių priežasčių, o ne fundamentalių. Nors Rusijos bendrovės ir pradėjo aktyviau skolintis užsienio rinkose, tačiau paskolų dydis, palyginti su uždirbamomis pajamomis, nėra didelis ir yra kur kas mažesnis nei kitų besivystančių rinkų. Daugelio bendrovių skolos ir EBITDA santykis yra mažesnis nei 1 ir tik keletoje bendrovių šis rodiklis viršija 2, pasaulinėse rinkose šis rodiklis svyruoja tarp 2 ir 3,5, priklausomai nuo bendrovės reitingų. Taip pat užsienio paskolos dažniausiai yra ilgalaikės, o trumpalaikį lėšų trūkumą įmonės dažniausiai sprendžia vietinėje rinkoje.

Rusijos akcijų vertė galėtų kristi tik ilgalaikės krizės tarptautinėse finansų rinkose atveju, o trumpalaikiai sujudėjimai neturėtų daryti įtakos. Juolab kad dabar trumpalaikėms krizėms atremti Rusija turi sukaupusi rekordiškai didelius aukso ir užsienio valiutos

rezervus. Atrodo, kad ši rezervų augimo tendencija turėtų išlikti ir ateityje, nes žaliavų kainos laikosi aukštumose. Žaliavų pigimo mažai kas tikisi, nes pasaulio ekonomika auga sparčiais tempais. Tarptautinis valiutos fondas liepą pakėlė pasaulio BVP augimo tempus 2007 metams nuo 4,9% iki 5,2%, o 2008 metams nuo 4,9% iki 5,2%.

Fundamentalūs rodikliai stiprūs

Rusijos ekonomika yra viena iš sparčiausiai augančių pasaulyje. Tai dar vienas veiksnys, leidžiantis tikėtis akcijų augimo tendencijų. 2006 m. BVP augimas siekė 6,7%, o 2007 m. I kv. net 7,9%. Prognozuojama, kad per

ateinančius porą metų augimo tempai išliks apie 7%.

Atsižvelgiant į tai, kad įmonių pelnai ir pajamos sparčiai augo 2007 m., o akcijų rinka stumdėsi vietoje, rinkose vertinimai tapo tikrai patrauklūs. RTSIS P/E rodiklis siekia 12. Prognozuojama, kad įmonių rezultatai turėtų gerėti ir per ateinančius metus.

Fundamentalūs rodikliai yra stiprūs, o akcijų vertinimai prieš rinkimus konservatyvūs, todėl galime tikėtis pozityvių poslinkių Rusijos rinkoje artimiausiu metu. Prisimenant netolimą istoriją, 2004 m. Rusijos rinkai irgi buvo ne itin sėkmingi. Grąža eurai siekė 0,3%. Tuo metu prasidėjo valstybės teismai prieš „Jukos“, kuri šiais metais buvo galutinai uždaryta. Rinkoje pesimistai gąsdino, kad tokia politika atbaidys visus užsienio investuotojus, tačiau baimė buvo trumpalaikė. Jau 2005 m. Rusijos akcijų rinka pasiekė savo augimo rekordą - 110%. Deja, tenka priminti, kad istoriniai rezultatai negarantuoja tokios pat grąžos ateityje. ■

Vaidas Paukštys,
Fondų valdytojas

Mintys iš konferencijų ir seminarų

Pastaruoju metu mūsų investavimo komandai teko lankyti bei skaityti pranešimus keliose konferencijose bei seminaruose. Juose išgirdome daug naujų minčių bei klausimų, kuriais nusprendėme pasidalinti ir su „Investavimo apžvalgos“ skaitytojais.

Iš susitikimų su klientais regionuose

- Kaip su doleriu, ar laikyti?

Tai klausimas, kurio sulaukėme beveik visuose regionuose. Grynųjų pinigų rekomenduojama laikyti tiek, jog užtektų pragyvenimui 3-6 mėnesiams. Ši suma yra skirta atvejams, kai pinigų reikia „čia ir dabar“. Todėl tokius pinigus geriausia laikyti ta valiuta, kuria mes dažniausiai atsiskaitinėjame – litais. Laikydami skubiems atvejams skirtą sumą kita valiuta, prisiimate valiutos riziką. Pinigų laikymą kita valiuta šiandieninėje Lietuvos situacijoje, kuri yra daug stabilesnė negu prieš 10 metų, galima jau vadinti spekuliacija, t.y. tikintis, jog ta valiuta sustiprės lito atžvilgiu.

- Ar investuoti į fondus, investuojančius doleriais?

Investuojant į fondus, vėlgi rekomenduojama investuoti litais arba valiuta, susieta su litu (eurai), tačiau tai nėra tokia griežta rekomendacija, kaip kad su grynais pinigais.

Kartais tiesiog nėra fondų, investuojančių į norimą regioną ir denominuotų eurai. Tokiu atveju nereikia pabijoti investuoti kita valiuta – nors ir prisiimama valiutos rizika, tačiau investuojama ilgam laikotarpiui, todėl valiutos svyravimai, tikėtina, nebus tokie reikšmingi palyginus su uždirbta grąža.

- Taipogi jaučiamas susirūpinimas Lietuvos ekonomika. Iš tiesų, matant situaciją Latvijoje ir Estijoje, bandoma ieškoti analogijų Lietuvoje. Jų yra, tačiau ekonomika Lietuvoje auga šiek tiek lėčiau, skolinimosi tempai taipogi šiek tiek lėtesni, todėl ekonomikos recesijos grėsmė yra mažesnė negu kaimyninėse šalyse, nors infliacijos tempai nedžiugina.

„Verslo žinių“ konferencija „Investicijų labirintai: kaip priimti sprendimus?“

- A.Karalius apie geriausius fondus investuoti: Sveikatos fondas, kompetencijos fondas ir... (trečiąjį fondą konferencijos dalyviams paliko surasti patiems).

- V.Vaičekas patarė investuojant arba norint užsidirbti daug pinigų turėti konkretų tikslą ir konkrečią svajonę, kitaip bus labai sunku nuspręsti, kokios priemonės yra tinkamos bei galimas mėtymasis tarp skirtingų investicijų.

- Alokacija svarbiausia. 92 procentus investavimo rezultatų lemia turto paskirstymas tarp skirtingų turto klasių (akcijų, obligacijų ir kitų), ir tik 8 procentus lemia akcijos ar fondo nusipirkimas laiku arba atskirų akcijų ar fondų pasirinkimas.

VPK seminaras „Asmeninių finansų tvarkymas – gali išmokti ir tu!“

- Ko reikia moteriai, kad ji būtų laiminga? Iki 15 metų – gerų tėvų, nuo 15 iki 30 metų – geros išvaizdos, nuo 30 iki 45 metų – gero gyvenimo partnerio, o po 45 metų – tik gerų pinigų.

R.Jasinavičius kalbėjo, kodėl reikia rūpintis savo finansais.

- „Nesisielok dėl aukštų kainų, susirūpink savo mažomis pajamomis“.

- Kaip elgtis, kai ateina meška? Kanados nacionalinė miškininkų asociacija pataria: „jei horizonte pamatysite mešką, primerkite kairę akį, ištieskite ranką nykščiu į viršų ir pamatuokite mešką. Jei ji didesnė už jūsų nykštį, bėgti nebėra tikslo. Atsisėskite ir ramiai apmąstykite, ką gero per gyvenimą nuveikėte.“

R.Sungaila apie krintančią rinką („meškų“ rinką).

- „Suvalgyta sėkla jau niekada neišaugins derliaus“ (Lietuvių liaudies patarlė) *Apie taupymo svarbą.*

- Pirmiausiai investuokime į finansinius aktyvus, kurie duoda pajamas, o ne į pasyvus, kurie jas suvalgo.

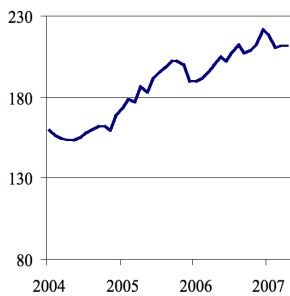
- Investavimas – tai maratonas, kuriame pagrindinis tikslas – finišuoti, o tik antrasis – rezultatai. Neverta spurtuoti tik tam, kad po kelių mylių griūdami baigtume bėgimą nepasiekę finišo.

- „Laikas yra Archimedo dėsnis investavime“. *V.Tylienė apie ilgalaikio investavimo svarbą - kuo ilgiau investuojama, tuo didesnė grąža.*

Pasaulio rinkų gairės

Pasaulio akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
+2,1%	+0,3%	+6,2%	+11,2%

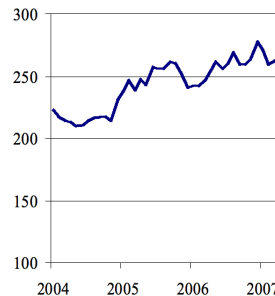

▲ Spartus globalus ekonomikos augimo tempas;
Gera bendrovių būklė ir pelnai;

▼ JAV nekilnojamojo turto ir paskolų rinkų krizių įtaka JAV vartojimui;
Persvarstyta rizika;
Žaliavų kainų rizika;
Geopolitinė situacija;

JAV akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
+0,2%	-0,8%	+2,6%	+7,1%

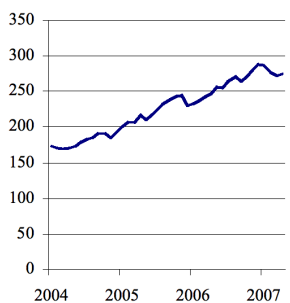

▲ Silpnėjantis doleris augina eksportą;

▼ Nekilnojamojo turto ir auto sektorių, paskolų rinkos silpnumas, galimas neigiamas poveikis vartotojui;
Žaliavų kainų šoktelėjimo rizika;
Galimas infliacijos padidėjimas

Europos akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
+3,3%	+0,2%	+10,8%	+16,9%

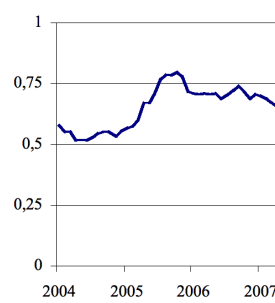
▲ Sparčiai auganti ekonomika;
Augantis vartojimas;
Bendrovių konsolidacija

▼ Palūkanų kėlimas;
Griežta fiskalinė vyriausybės politika

▼ Priklausomybė nuo JAV ekonomikos;
Žaliavų kainų rizika

Japonijos akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
-7,1%	-2,5%	-7,1%	+8,0%

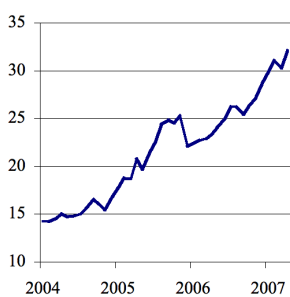

▲ Didėjančios verslo investicijos

▼ Per maža infliacija neleidžia normalizuoti palūkanų normos;
Centrinio banko nerangumas keliant palūkanas;
Ekonomika atsisgauna vangiai;

Besivystančių šalių akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
+22,6%	+6,0%	+38,0%	+29,0%

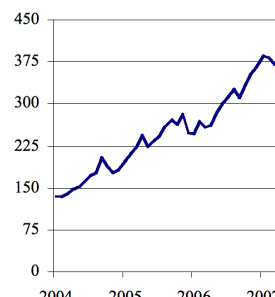

▲ Šios šalys tampa pasaulio ekonomikos varomąja jėga;
Vietinių fondų įplaukos;
Mažėjanti priklausomybė nuo JAV ekonomikos;
Didelis likvidumas

▼ Politinė situacija; Didėjanti infliacija kai kuriuose regionuose; Priklausomybė nuo žaliavų kainų; Kinijos akcijų „burbulo“ sprogimas
Galimas nuosmukis JAV

Rytų ir Centrinės Europos akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
+19,5%	+1,1%	+43,6%	+37,0%

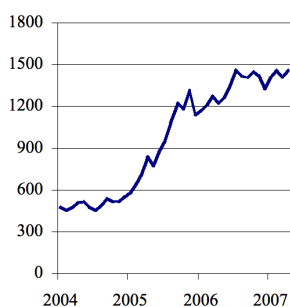

▲ Sparti ekonomika;
Stipri pramonė;

▼ Politinė rizika;
Didėjanti infliacija;
Fundamentaliai silpnesnė ekonominė padėtis negu kituose regionuose

Rusijos akcijų indeksas

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
-0,1%	+3,4%	+19,1%	+42,0%

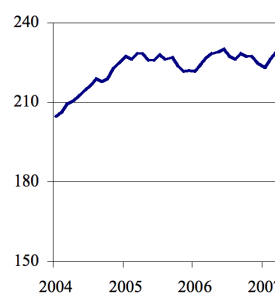

▲ Sparčiai augantis vartojimas;
Didelis likvidumas;
Energetinio sektoriaus dalies mažėjimas akcijų rinkoje;
Tikėtina pagerėjanti užsienio investuotojų sentimentas

▼ Neskaidrumas politikoje;
Priklausomybė nuo žaliavų kainų;

Europos obligacijų rinka

Nuo metų pr.	1 mėn.	1 metai	3 metai*
+0,6%	-0,0%	+0,2%	+2,8%

▲ Stabili, ECB patenkinamo lygio neviršijanti infliacija

▼ JAV įtaka Europos ekonomikai;

▼ Euro stiprėjimas;

* - vidutinis metinis augimas

Naudoti „Dow Jones“, „Ishares“, „JP Morgan“, RTS indeksų eurais duomenys

Rugsėjo mėnesio apžvalga

Praėjusį mėnesį į dvi skirtingas dalis padalino palūkanų sumažinimas JAV. Iki jo rinkose buvo juntamas atsargumas, tačiau po sprendimo dėl palūkanų normos įsivyravo optimizmas.

Mėnesio pradžioje pasirodė darbo rinkos duomenys sukėlė šoką net ir JAV ekonomikos pesimistams. Pirmą kartą per 4 metus darbo vietų JAV sumažėjo. Po šios žinios investuotojai jau neabejojo, jog palūkanos bus sumažintos. Tik buvo spėjiojama, kiek jos bus sumažintos. Rinkos gyveno laukimo nuotaikomis. Prieš palūkanų sprendimą rinkose vyravo nuomonė, jog palūkanos bus sumažintos 0,25%, todėl sprendimas sumažinti 0,5% nustebino, o indeksai šovė į viršų.

Ką reiškia toks palūkanų sumažinimas?

Kaip ir per kiekvieną krizę, per pastarąją kredito rinkos krizę labiausiai nukentėjo tie, kurie rizikavo daugiausiai. Todėl tokie investuotojai palūkanų sumažinimo laukė labiausiai – taip jų padėtis labai palengvėtų. Būtent dėl šios priežasties Federalinių rezervų banko sprendimai sumažinti palūkanas tokių krizių metu yra kritikuojami. Jeigu investuotojas prisiima per daug rizikos, jis turi dėl to ir nukentėti – juk tokios yra laisvos rinkos taisyklės. Tuo tarpu centrinis bankas, sumažindamas palūkanas, netgi paskatina tokius investuotojus elgtis rizikingai ir toliau – vis vien, kai tik situacija pablogės, palūkanos bus sumažintos ir jie bus išgelbėti.

Tačiau yra ir kita medalio pusė. Federalinių rezervų bankas yra suinteresuotas ekonomikos augimu, artimu vidutiniam tempui. Tokia krizė kaip ši kelia klausimų tolimesniam ekonomikos augimui. Kadangi mažai tikėtina, jog Federalinių rezervų bankas norėtų užsikrauti moralinę naštą, išgelbėdamas per daug rizikos prisiėmusius investuotojus, gali būti, jog dabartinę būklę Federalinių rezervų bankas vertina kaip rimtą. Tokiu atveju rinka reagavo neadekvačiai. 1998 metais, kai dėl krizės kredito rinkoje buvo sumažintos palūkanos, rinkos irgi šovė į viršų ir to rezultatas buvo 2000 metais susiformavęs IT bur-

bulas. Tolimesnis ekonomikos vystymasis atsakys į klausimą, ar rinkų reakcija šįkart buvo teisinga.

Situacija JAV ekonomikoje

Rugsėjo mėnesį pasirodė ekonomikos rodikliai nepateikė didesnių optimizmo blyksnių. Nekilnojamojo turto rinkoje namų pardavimai ir toliau smuko, o darbo rinkoje, kaip minėta, buvo pastebėta silpnumo ženklų. Tačiau darbo rinkoje tai yra tik vienas blogas mėnuo, todėl labai laukiama rugsėjo mėnesio darbo rinkos duomenų. Jei ir jie pasirodys silpni, galima laukti tolimesnių palūkanų sumažinimų. Tuo tarpu kelios finansinio sektoriaus bendrovės paskelbė savo vasaros rezultatus. Jie buvo labai laukti, nes antrarušį paskolų krizė labiausiai smogė būtent šiam sektoriui. Vientiso vaizdo neišvystome – pusė rezultatų viršijo prognozes, pusė jų buvo prastesni. Jau spalio pradžioje pasirodė pranešimas dėl rekordinių UBS nuostolių, o didžiausias pasaulio bankas „Citigroup“ prognozuoja, kad jo pelnas trečią ketvirtį smuks net 60%.

Investuotojai į žaliavas ir besivystančias rinkas džiaugėsi

Naftos kaina prieš prasidedant šildymo sezonui šoktelėjo į rekordines aukštumas. Tiesa, europiečiai tai juto mažiau, nes doleris, kuriuo denominuota naftos kaina, ir toliau silpnėjo. Kaina augo dėl JAV naftos atsargų mažėjimo – spekuliuojama, jog paklausa iš JAV padidės. Kitos žaliavos taipogi kilo. Tuo tarpu besivystančios rinkos vėl įrodinėjo pranašumą prieš išsivysčiusias rinkas, pralenkusias jas šį mėnesį net 6 procentais. Stiprūs fundamentūs akcijų bei stebinantys ekonomikos rodikliai traukė investuotojus, todėl besivystančių rinkų fondai sulaukė didelių įplaukų.

Žvilgsnis į priekį

Akcijų rinkų dalyviai į ateitį žvelgia gana optimistiškai. Ekonomikoje ženklai nėra tokie pozityvūs. Nekilnojamojo turto rinkos atsigavimas nukeliamas į 2008 metus, todėl

Fondų graža

Fondų graža 2007 09 30	Nuo metų pradžios	1 mėn.	1 metai	3 metai*
Akcijų fondai				
Hansa Rytų Europos akcijų fondas	+24.8%	-1.0%	+48.2%	+43.1%
Hansa Rusijos akcijų fondas	-1.1%	+1.0%	+12.7%	+39.4%
Hansa Rytų Europos nekilnojamojo turto akcijų fondas	+36.0%	-1.5%	+55.2%	-
Hansa Centrinės Azijos akcijų fondas	-0.4%	-1.8%	+4.7%	-
Fondų fondai				
Hansa fondų fondas 30	+4.8%	+1.7%	+11.4%	-
Hansa fondų fondas 60	+9.0%	+2.4%	+19.3%	-
Hansa fondų fondas 100	+12.5%	+2.8%	+26.9%	-
Kiti fondai				
Hansa Baltijos augimo akcijų fondas	-1.1%	+0.0%	+15.6%	+9.7%
Hansa R. Europos obligacijų fondas	+7.1%	+3.0%	+15.0%	-
Hansa pinigų rinkos fondas	+2.5%	+0.3%	+3.1%	+2.3%
Pensijų fondai				
II pakopos				
Pensija 1	+1.3%	+0.3%	+1.1%	+1.6%
Pensija 2	+2.5%	+2.1%	+7.2%	+5.2%
Pensija 3	+4.2%	+2.4%	+10.8%	+9.3%
Pensija 4	+6.7%	+2.8%	+17.2%	-
III pakopos				
Pensija 1 plius	+4.3%	+2.0%	+10.2%	-
Pensija 2 plius	+6.7%	+2.5%	+17.9%	-
Pensija 3 plius	+9.9%	+2.9%	+26.1%	-
„Hansa gyvybės draudimo“ investavimo kryptys				
Vaikas 1	+4.7%	+1.7%	+11.2%	-
Vaikas 2	+8.9%	+2.4%	+19.2%	-
Vaikas 3	+12.4%	+2.8%	+26.7%	-
„Valdomos investicijos 1“	+4.6%	+1.7%	+11.1%	-
„Valdomos investicijos 2“	+8.9%	+2.4%	+19.2%	-
„Valdomos investicijos 3“	+12.4%	+2.8%	+26.7%	-
Akcijų kryptis	+12.9%	+2.8%	-	-
Europos bendrovių akcijos	+5.5%	+0.6%	+12.6%	+18.2%
JAV bendrovių akcijos	+0.1%	-0.0%	+3.2%	+6.4%
Rytų ir Centrinės Europos bendrovių akcijos	+25.9%	-0.4%	+49.6%	+43.4%
Rusijos bendrovių akcijos	-1.3%	+0.6%	+12.6%	-
Obligacijų kryptis	+0.7%	-0.0%	-	-
Europos vyriausybės vertybiniai popieriai eurais	+0.2%	-0.1%	-0.5%	+1.9%

* - vidutinis metinis pajamingumas

krizių poveikis vartojimui gali būti didesnis, negu prognozuota anksčiau. Federalinių rezervų bankas, žinoma, imsis veiksmų ir mažins palūkanas toliau, jei tik atsiras lėtėjančio vartojimo. Kol kas vartotojų pasitikėjimas ekonomika mažėja, tačiau vartojimo augimas išlieka. JAV recesijos tikimybė vis dar mažesnė nei 50 procentų,

kartu ir stiprus neigiamas poveikis pasaulio ekonomikai dar mažai tikėtinas. Todėl tikimasi akcijų rinkų augimo, tačiau šiek tiek mažesnio negu anksčiau.

Ignas Pliuškys,
Finansų rinkų analitikas